

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Tecla virgine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

terrore percussus respondisset, malè prorsus, & intantum malè, vt ex hac infirmitate nullo modo credam euadere: protinus audiuit, Constans esto, & veni ad me. Tunc ille sollicitus inquisiuit, dicens: Tu quis es Domine, qui iubes me venire ad te? Cumque ex ore leniter respondentis, Sotium intellexisset, expergefactus, diù multum de visione hæsitauit: tandem aduocata vxori suæ cum omnia recensuisset, cepit illa viriliter eum exhortari: Proficiscere, quia ipse est proculdubio sanctus Sotius, quem pro salute omnium in hac terra caelestis Dominus condonauit. His monitis animatus homo venit, & spe credulus tam diù perseuerauit, quousque sanitatem reciperet secundum veridicam quam in somno sponsonem acceperat: cuius beneficij memor voti compos, semper occurrit, & in virtute martyris Christum colaudat totius salutis auctorem.

Quidam Stephanus letali morbo correptus, curatur.

HISTORIA SANCTÆ TECLÆ VIRGINIS,
EX ADONIS TREVIRENSIS EPISCOPI MARTYROLOGIO, cui etiam longè antiquiora Martyrologia consentiunt.

IN Iconio natale S. Teclæ virginis, apud Seleuciam quiescentis: quæ de eadem ciuitate Iconio, à B. Paulo Apostolo instructa est. Quam mater eius cernens Christianam, & nuptum repudiare, malentem Christo sponso adherere, quam corruptioni carnis subiacere: pergens ad iudicem, accusauit virginem, filiam suam Christianam esse dicens, viam eam, vt ceteræ mulieres terrentur, ardere debere. Quam sibi cum iussisset iudex adduci, & propositum castitatis eius didicisset, rogam fecit parari, vt illam incenderet. Rapta igitur ab apparitoribus, vt in focum iactaretur, spontè pyram ascendit, & signo Crucis facto, virili animo inter medias flammæ stetit. Subitoque facta inundatione pluuiarum, ignis extinctus est, & beata virgo illæsa, virtute superna erigitur.

29. Septemb.

Mater accusat filiam Teclam.

S. Teclæ nihil ab igne læditur.

Iterum cum ieiunijs, vigilijs, & orationibus vacaret, à quodam viro potente comprehensa, perducta est ad Præsidem, quod se Christianam diceret. Quam idem proconsul interrogans, si verum esset quod accusabatur, respondit omnino Christianam se esse. quam continuò præses ad bestias damnauit. Interim tamen, quò subrigeretur, commendatur cuidam nobili fœminæ, quæ propinqua Cæsaris erat, nomine Tryphænæ. Sequenti die productæ sunt bestiæ de caueis: sistitur beata Tecla in arenis medijs, stupente populo, quòd eam bestiæ minimè tangerent.

Nec à bestijs.

Reducitur beata Tecla ad domum Tryphænæ, vt in crastinum iterum feris obijceretur. Quam ministri cum de domo repeterent, Tryphænæ doloris plena sequitur eam vique ad spectaculum, vbi clamor vulgi & tumultus erat immensus, beatam Teclam spectantium. Nudata verò beata virgine, dimituntur ei leones pariter & vrsi: sed nulla ferarum eam lædere præsumpsit. Deindè in fossam aqua plenam, vbi serpentes adunati & collecti fuerant, à furentibus populis cum vrgeretur, signo Crucis munita, insiliuit: sed nec ab eis vllò pacto læsa. Iterum atrociores bestiæ parantur: sed vllò modo tangere eam non sunt permissæ. Verùm nec adhuc sibi crudelitas modum ponit. Alligatur duobus tauris ferocissimis, ferro candente stimulis, vt eam discerperent. Qui funibus diruptis, vagabundi huc illucque discurrunt, ac martyrem nullum malum passam relinquunt.

Neque à serpentibus.

Accersitam denique proconsul eam requirit, quæ aut vndè esset, quia nulla bestiarum eam lædere potuisset. Beata Tecla respondit: Dei viui tantum sum ancilla. Territus autem proconsul, quòd tantæ virtutis esset, induta ea vestibus, edixit sententiam: Teclam, inquit, pictatis ac Dei cultricem relaxo. Dimissâ verò, reuersa est in domum Tryphænæ: vbi requieuit paucis diebus, docens Tryphænam & domum eius in fide Domini nostri Iesu Christi. Indè egressa, venit Seleuciam, ibique exemplo & conuersatione vitæ, atque etiam doctrina plurimos erudiens, post multa certamina duplicis coronæ, virginitatis & martyrij, requieuit in pace.

Iudicij sententia absoluitur.

Obdormit in Domino.

DE EADEM SANCTA VIRGINE, EX D. AMBROSII
Episcopi Lib. 2. de Virginibus.

Leō pedes
S. Teclæ lin-
git.

Virginitatis
præstantia.

Teclæ copulam fugiens nuptialem, & sponsi furōre damnata, naturam etiam bestiarum, virginitatis veneratione mutauit. Nanque parata ad feras, cum ad spectus quoque declinaret virorum, ac vitalia ipsa sano offerret leoni, fecit ut qui impudicos derulerant oculos, pudicos referrent. Cernere erat lingentem pedes bestiam, cubitare humi, tuto testificantem sono, quod sacrum virginis corpus violare non posset. Ergo adorabat prædam suam bestia, & propriæ obliterata naturæ, naturam induerat, quam homines amiserant. Videres quadam naturæ transfusione homines feritatē indutos, sauitiam imperare bestia: bestiam exofculari pedes virginis: docere, quid homines facere deberent. Tantum habet virginitas admirationis, ut eam etiam leones mirentur. Non impastos cibis flexit, non citatos impetus rapuit, non stimulos ira exasperauit, non vsus deceptis assuetos, non feros natura possedit. Docuerunt religionem, dum adorant martyrem: docuerunt etiam castitatem, dum virgini nihil aliud, nisi plantas exofculantur, demersis in terram oculis, ranquam verecundantibus, nè mas aliquis vel bestia virginem nudam videret.

VITA CONSTANTII MANSIONARII ECCLESIAE S. STEPHANI, AVTHORE S. GREGORIO

Papa, Lib. 1. Dialog. cap. 5.

23. Septēb.

Nota antiquum usum lampadum in templis ardentium.

Regorius. Cuiusdam Episcopi mei didici relatione, quod narro. Qui in Anconitana vrbe per annos multos in monachico habitu deguit, ibique vitam non mediocriter religiosam duxit. Cui etiam quidam nostri iam prouectioris ætatis, qui ex eisdem sunt partibus, attestatur. Luxta eam namque ciuitatem ecclesia beati martyris Stephani sita est: in qua vir vitæ venerabilis, Constantius nomine, qui Mansionarij sanctus officio deseruiebat, cuius sanctitatis opinio sese ad notitiam hominū longè lateque deenderat. Qui isdem vir funditus terrena despiciens, toto annis mētis ad sola cælestia flagrabat. Quadam verò die dum in eadem ecclesia oleum deesset, & prædictus Dei ramulus vnde lampades accenderet, omnino non haberet, omnes lampades ecclesie impleuit aqua, atque ex more in medio papyrum posuit, quas allato igne succendit: sicque aqua arsit in lampadibus, acsi oleum fuisset. Perpende igitur Petre, cuius meriti vir iste fuerit, qui necessitate compulsus, elementi naturam mutauit.

Petrus. Mirum est valdè, quod audio: sed vellem nôsse, cuius humilitatis apud se esse intus potuit iste, qui tantæ excellentiæ foris fuit.

Gregorius. Inter virtutes animum cognoscere cõgruè quaris: quia multum valdè est, quod tentatione sua intus mentem lacesunt mira quæ foris fiunt. Sed si huius Cõstantij venerabilis vnū, quod fecit, audis: cuius humilitatis fuerit, citius agnoscis.

Humilitas
S. Constantij
quantam
fuerit.

Petrus. Postquam mihi facti illius tale miraculum dixisti, superest etiam, ut me de humilitate mentis eius ædifices.

Rusticus
despicit sancti viri
statuam & formam.

Gregorius. Quia valdè opinio sanctitatis eius excreuerat, multi hunc ex diuersis prouincijs anxie videre sitiebant. Quadam verò die ex longinquo loco ad videndū eum quidam rusticus venit. Eadē verò hora casu cõtigerat, ut sanctus vir stans in ligneis gradibus, reficiendis deseruieret lampadibus. Erat autē pusillus valde, exili forma atque despecta. Cumque is, qui ad videndū eum venerat, monstrarunt quis esset. Sed nixè peteret, ut sibi debuisset ostendi: hi qui illū nouerant, monstrarunt quis esset. Sed sicut stultæ mentes hominum merita ex qualitate corporis metiuntur, eum paruulū atque despectum videns, ipsum hunc esse non cœpit omnino credere. In mente etenim rustica inter hoc quod audierat & videbat, quasi facta fuerat quædam rixa, & æstimabat tam breuem per visionem esse non posse, quem tam ingentem habuerat per opinionem. Cumque ipsum eum esse à pluribus fuisset assertum, despexit, & cœpit irridere, dicēs: Ego grandē hominē credidi: iste autem de homine nihil habet. Quod ut vir Dei Constantius audiuit, lampades quas reficiebat, protinus relinquens, lætus,

con-